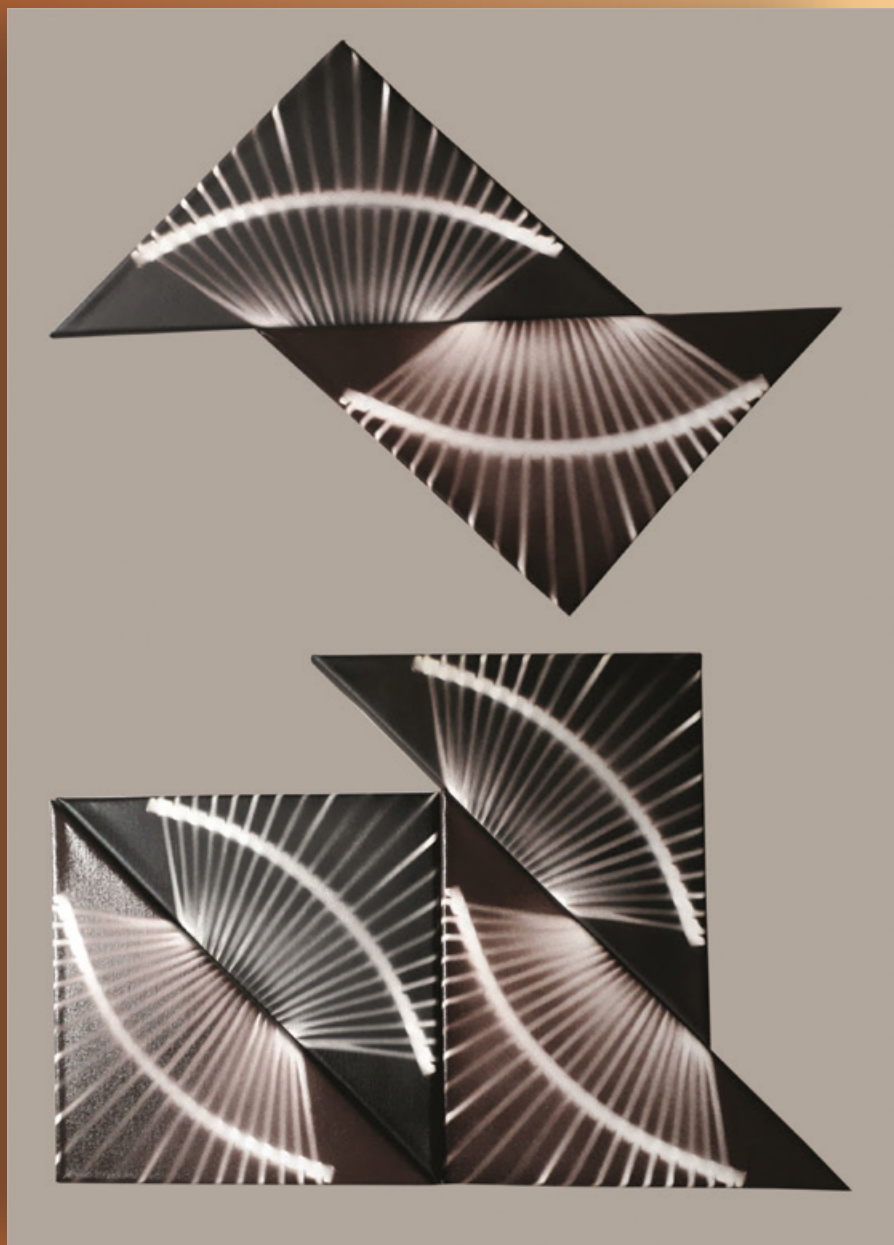
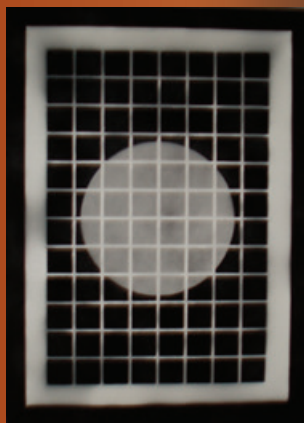
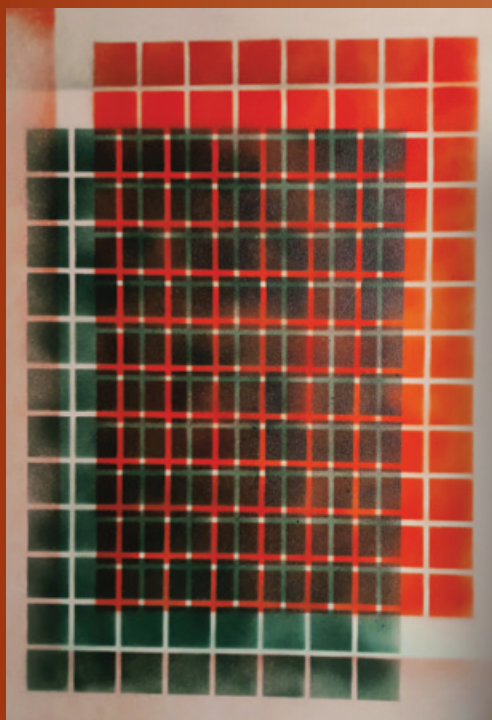

Új

ALMÁDI ÚJSÁG

2023. október

Khell Zoltán jubileumi kiállítása
október 13-tól látható a Pannóniában

15. hónap a Városházán

Balatonalmádi úthálózata nagy kiterjedésű, a második legnagyobb a megyében. Az első Veszprém, de ezzel gondolom nem leptem meg senkit.

Az úthálózatunk fejlesztése és karbantartása sok fejtörést okoz az önkormányzatunknak. Meggyőződésem, hogy ezt a munkát a saját magunk erejéből nem tudjuk elvégezni. Szükségünk van a kormány támogatására, hiszen egy üdülőváros vagyunk, amelynek mérsékeltek az adóbevételei, de sokat adhat az ország pozitív imidzséhez. Meggyőződésem, hogy azon az úton járunk, amely Balatonalmádit megkezdhetetlen, egyedi várossá teszi.

Emellett az is fontos, hogy a saját kezünkbe vegyük a sorsunkat, ne mindig azt várjuk, hogy ki és hogyan oldja meg a problémáinkat.

Az elmúlt időszakban saját forrásainkból is elkülönítettünk útjaink felújítására. Így készült el a Wartha Vince utca, a Boda és az Őszapó utca, a Szömörce utca. Felújítottuk az Egry József utca – Tóth Árpád utca összekötő szakaszát.

A Magyarország Kormányától kapott 500 millió forintból már elkészült a Noszlopy Gáspár utca, a Galagonya utca, a Szabolcs utca és a Kurcz Rudolf utca felújítása, szeptemberben pedig további 25 utca felújítása kezdődött el. A Szabadság utca előkészítő munkálatai is folynak. Itt a közműveket még rendbe kell raknunk, mielőtt a felszínhez nyúlhatunk. Ehhez még további forrásokhoz kell jutnunk, ennek módját jelenleg is keressük és meg fogjuk találni.

A járdafelújítások is folynak. A 71-es út mentén a Bercsényi utcától Damjanich utcáig, valamint a szemközti oldalon a gyalogátkelőtől a buszmegállóig tartó szakasz, a Thököly utca mentén, Káptalanfüreden a Posta utcában és a 71-es út mentén a Balatonfüredi úton, a Teleki Blanka közben és a Noszlopy Gáspár utcában is.

A munka tehát folyik és ahol folyik, ott polgáraink türelmét és megértését szeretném kérni.

2023. október

Fabó Péter, polgármester

Pályázati felhívás

Az „EGYÜTT EGYMÁSÉRT NYÍLT KÖZALAPITVÁNY”

8220 Balatonalmádi, Széchenyi sétány 1.

Pályázatot ír ki a **szociálisan rászorultók téli fűtésének, valamint lakhatási támogatásának segítésére**

Pályázatot nyújthatnak be:

- **Balatonalmádi bejelentett lakóhellyel, tartózkodási hellyel rendelkező és életvitelszerűen (igazoltan) Balatonalmádban élő vagy bejelentett lakóhellyel nem rendelkező, de életvitelszerűen (igazoltan) Balatonalmádban élő szociálisan rászorultak, és**
 - **akiknek családjában az egy főre eső jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap mindenkori legkisebb összegének 350%-át.**

- **egyszemélyes háztartásokban pedig a 450%-át**

Egy családból csak egy fő pályázhat. A pályázható famennyiség összesen: **2 ömlesztett m³ kb. 10 mázsa**

A szociális rászorultság igazolására az alábbi iratok becsatolása szükséges:

- **pályázó és a vele egy háztartásban élők** (a pályázó lakóhelye szerinti lakásban életvitelszerűen együtt lakó, ott bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező személyek) egy főre jutó havi nettó jövedelemének összegét:

a) a **havonta rendszeresen mérhető jövedelmeknél** a pályázat benyújtását megelőző 1 hónap átlagáról;

b) a **nem havi rendszerességgel** szerzett, illetve vállalkozásból származó jövedelem esetén a pályázat benyújtásának hónapját közvetlenül megelőző tizenkét hónap átlagáról jövedelemigazolás;

c) - **jövedelemmel nem rendelkező** személy esetén az állami foglalkoztató szerv igazolását az álláskeresési nyilvántartásba vételről,

- a családban élő, oktatási intézményben tanuló személy esetén az oktatási intézmény által kitöltött **tanulói jogviszony-igazolás.**

A pályázat benyújtásának módja: Pályázatot adatlapon lehet benyújtani.

Az adatlap a **Balatonalmádi Közös Önkormányzati Hivatal Portáján** (Balatonalmádi Széchenyi sétány 1.),

a **Gondos Panni Család- és Gyermekjóléti Központ és Szociális Szolgálatnál** (Baross G. út 32.)szerezhető be, valamint **letölthető Balatonalmádi hivatalos honlapjáról.**

Egyéni kérésre idősek és mozgásukban korlátozott lakosok esetén a **Központ munkatársai** lakcímre juttatják az igénylő lapot, amelyet az **06/88/542-551** telefonszámon lehet kérni.

A pályázatokat 1 példányban a mellékletekkel ellátva a **Balatonalmádi Közös Önkormányzati Hivatal Portáján** elhelyezett gyűjtőládába, valamint a **Gondos Panni Család-, és Gyermekjóléti Központ és Szociális Szolgálatnál** adhatók be.

Pályázat elbírálásának főbb szempontjai:

A pályázati adatlap csak hiánytalanul kitöltve, és fent meghatározott kötelező mellékletekkel együtt érvényes. Valamely melléklet hiányában a pályázat formai hibásnak, érvénytelennek minősül.

A pályázó adóazonosító jelének megadása kötelező.

Pályázat benyújtási határideje: 2023. november 15-ig folyamatosan.

Pályázatok elbírálása: Együtt- Egy-másért Nyílt Közalapítvány Kuratóriuma a benyújtott adatok, a rászorultság és a rendelkezésre álló források figyelembevételével mellett dönt és értesíti a pályázót.

Pályázatok elbírálásának határideje: Két alkalommal, 2023. október 17-én, és november 17-én.

Báles János

kuratórium elnöke sk.

Fabó Péter polgármester fogadó órái

2023. október 31. kedd

Bejelentkezni a polgármester@balatonalmadi.hu email címen és telefonon a +36 88 452 410 telefonszámon lehet.

Bemutatkoznak a Közös Önkormányzati Hivatal osztályai

Adóügyi Osztály – 2. rész

fotó: Tabányi Kata

Az adózás, adóztatás gyakorlati kérdéseiről folytatjuk a szeptemberi számban indult beszélgetést Vighné Horváth Beátával, az Adóügyi Osztály vezetőjével.

- Legutóbb arról beszélgettünk, hogy az ingatlanok adásvételét az adózónak 15 napon belül be kell jelentenie az önkormányzati adóhatóságnak, és hogy ezt a bejelentést hogyan kell megtenni.

Igen. De a bejelentési kötelezettség nemcsak az adásvételre vonatkozik. Ha valaki eladja az ingatlanát, vagy más-hová költözik, természetesnek veszi, hogy elmegy a különböző szolgáltatókhoz, és bejelenti a lakcímváltozását. De az önkormányzati adóhatóságot sajnos gyakran elfelejtik. Nagyon fontos, hogy minden, az adózással kapcsolatos változást be kell jelenteni az önkormányzati adóhatósághoz! Ez nem csak kötelezettség, hanem az adózónak is érdeke. Hiszen ha sorozatosan nem kapja meg a küldeményeinket, akkor elfelejti kifizetni, és ilyenkor, még – ha nem fizet időben – késedelmi pótlék is kerül felszámolásra a számláján. Almádi korfája alapján sok idős ember lakik a városban. Persze, sok idős

nyaralótulajdonosunk is van. Van, hogy az ingatlan tulajdonosa elhalálozik, lezajlik a hagyatéki tárgyalás, megörökölik az ingatlant. De elfelejtik, hogy ennek az ingatlannak van adója, volt egy tulajdonosa és most már új tulajdonosa van. Sokan csinálják úgy, hogy megkapják az elhunyt nevére a határozatot, értesítőt, csekket, és befizetik az elhunyt nevére. De ez így nem jó. Itt is az örökösnek, örökösöknek új bejelentést kell tenni, új nyomtatványt kitölteni.

- Korábban említetted az ügyfélkaput. Hogyan is van ez az elektronikus ügyintézés? Milyen ügyeket és kinek lehet elektronikus ügyintézéssel intézni nálatok?

Itt az elsődleges kérdés nem az, hogy kinek, milyen ügyet lehet elektronikusan intézni, hanem az, hogy kinek kötelező! 2018. évben jött ki az elektronikus ügyintézésről szóló jogszabály, azaz több mint négy éve.

Az adózás szempontjából a társas vállalkozásoknak, egyéni vállalkozóknak tartalmaz kötelezést, magánszemélyeknek lehetőséget. Mindez azt jelenti, hogy például egy Kft. kizárólag elektronikus úton – cégkapun

keresztül – intézheti az adóügyeit. Van egy internetes felület, az E-önkormányzat, ahol megtalálhatóak azok az űrlapok, amelyeket a különböző ügyekhez be tud küldeni. Az a tapasztalat, hogy sok vállalkozó meg sem tudja nyitni a cégkapuját, vagy egyáltalán nem nézi meg. Különösen igaz ez az egyéni vállalkozókra. Hiába küldjük ki elektronikusan az egyenlegértesítőinket, nem nézi meg, nem tudja, mit kell fizetnie. Sajnos, és ezt sokszor elmondom az ügyfeleinknek, ezt meg kell tanulni. Az elektronikus ügyintézés sok jót is jelent az adózóknak. Elektronikusan, napi szinten le tudják kérdezni az adószám-egyenlegüket, tudnak elektronikusan, bankkártyával fizetni.

- Beszéljünk egy kicsit a számokról. Nagyságrendben hány ügyet van évente, hány adózó adóügyét kezelitek?

Jelenleg az ASP Adó szakrendszerben 28800 adózó adózással kapcsolatos adatát tartjuk nyilván, ennyi adózóhoz kapcsolódó adatot dolgozunk fel, folyamatosan karbantartjuk, frissítjük az állományt. Évente általában 25.000-30.000 ügyiratot dolgozunk fel, amiben az ügyfél által beküldött mindenfajta bejelentés, bevallás, kérelem stb., illetve az általunk kiküldött határozat, értesítés, felszólítás, igazolás benne van. Ez azért hatalmas mennyiség, főként, hogy mindemellett nagy a személyes ügyfélforgalmunk is. Meggyőződésem, hogy az adózókkal kialakult jó kapcsolat is eredményezi azt, hogy az adózók nagy része teljes mértékben és határidőben teljesíti adófizetési kötelezettségét, amit ezúton is köszönünk!

ÚJ ALMÁDI ÚJSÁG

Felelős Kiadó: Pannónia Kulturális Központ és Könyvtár 8220 Balatonalmádi Városház tér 4. Igazgató: Gellértné Magyar Kinga Tel.: 88/542-515 • **Szerkeszti a Szerkesztőbizottság:** Czuczor Sándor, Fábán László, Juhász Vencze Eszter (felelős szerkesztő), Kovács István, Kovács Szolga Mária, Pászti György, Zatkalik András • **Fotó:** Tabányi Katalin • **Alapító szerkesztő:** Veszeli Lajos • **Nyomdai kivitelezés:** Onyxprint Kft. 8220 Balatonalmádi Kisberényi u. 44. / 8200 Veszprém, Budapest u. 17. Ügyvezető: Bódiss Ákos • **Engedélyszám:** 005-18/1989. • **ISSN:** 0864-7860 • **Kapcsolat:** E-mail: baujsag@gmail.com Tel.: 20/97 03 479 (Juhász Vencze Eszter) **Hirdetési árak:** 1 oldal = 70.000 Ft + áfa • ½ oldal = 35.000 Ft + áfa • ¼ oldal = 17.500 Ft + áfa • 1/8 oldal = 8.750 Ft + áfa **LAPZÁRTA: MINDEN HÓNAP 25-ÉN!**

A tartalomról ...

20 éves a Cimora Klub!	5. oldal
Elsőseink	6. oldal
Új szobor Almádi panteonjában	7. oldal
Jó volt Pomeriumban	10. oldal

Gondolatok az idősödésről...

„Ki mondja még hogy lassu az öregkor
s lombább ütemben él a vénbedő?
Lám, ha kevés van már belőle, akkor
fut legkajánabbul a gyors idő.”

Babits Mihály: A meglódult naptár

Az idősödés egy roppant titokzatos dolog. Tengernyi varázs van benne, és persze rengeteg hétköznapi történés. Ki dönti el, például, mikortól kezdődik az öregkor? Az első szarkalábaktól? Netán a derékfájás jelzi? Vagy a nyugdíjba menetel már automatikusan az eljárt idő jele? De hát szarkalábam nekem is van, sőt már a lányomnak is. A fájós derékről meg ne is beszéljünk... Akkor mi is azok vagyunk? A nyugdíjas lét sem feltétlenül jelent megöregedést, példa erre több kollégám is, aki hatalmas lendülettel teszi a dolgát, gondoz nála alig idősebbeket, vagy éppen segít rászoruló gyerekeknek, felnőtteknek tudása hatalmas tárházával.

Több kutató vélekedik úgy, hogy új módszerekkel kellene definiálni az

időskor fogalmát, nem kizárólag az életkort figyelembe véve. Rengeteg egyéb tényező befolyásolja, mikortól tekinthetünk valakit öregnek, többek között az egészségi állapot, a kognitív teljesítmény, a megnövekedett várható élettartam. Az Egészségügyi Világszervezet meghatározása szerint a 60-74 év közöttiek az idősödők, a 75-89 évesek az idősek, a 90 év felettiak a nagyon idősek.

Mi itt a Gondos Panni Idősek Klubjában számtalanszor megtapasztaljuk, hogy ezek az életkori határok időnként „összekeverednek”: a 80 feletti nénik az Idősek Klubjában vidáman csúszdáznak, gyalogolnak kilométereket, a ráncok és a fájós lábak ellenére. A mi dolgunk az, hogy szervezzünk tagjaink számára olyan programokat, ahol jól érezhetik magukat, az idejüket aktívan tölthetik. Rengetegszer tapasztaljuk meg, azt az életigenlést, lendületet, ami felülírja ezeket a határokat. A 80-90 éveseink túráznak, játszanak, olyan vitalitással

vesznek részt a programokon, ami lenyűgöző. Látjuk, tapasztaljuk, hogy fontos részei a családjuknak, talpazatként állnak a szeretteik között. Ha kell unokára, dédunokára vigyáznak, főznek a családra, és segítenek ellátni őket. Kertet művelnek, szőlőt kapálnak, ügyeket intéznek, és ha időnként el is fáradnak, vesznek két mély levegőt, és mennek tovább.

Hiszen, ha valaki úgy megy az életútján, hogy elfogadja a korlátait, de nem adja meg magát a múló időnek, akkor mindig fog találni olyan szépséget, boldogságot, ami miatt örömmel várja a következő reggelt. Ha játékos kedvük, kíváncsiságuk megmarad, akkor a születésnapj tortán lévő gertyák csak egy számot fognak jelenteni. Mi igyekszünk nekik segíteni abban, hogy életkorukat kiteljesedve, elfogadva éljék meg. Nekünk az a dolgunk, hogy szükségleteiket figyelembe véve óvjuk, vigyázzuk lépteiket, tanuljuk a bölcsességükből. És mindenekelőtt elfogadjuk azt, hogy a születéssel mindannyiúnknak elkezdődött az „öregedés művészete”.

20 éves az Almádi Cimboraklub!

A Cimboraklub mozgalma É. Szabó Márta élesztette újra 2003-ban, támogatója a Cimboraklub Alapítvány, amelynek segítségével fesztiválokat, vetélkedőket, találkozót szervezhetnek a Cimboraklubok. A „cimborák”, a „cimboraság” szorosan kapcsolódik a kultúra, a közművelődés fogalmához, de ugyanilyen szorosan kötődik városunkhoz is, hiszen a tévés műsor alapító-szerkesztője, É. Szabó Márta 1989-ben jelentkezett először Balatonalmádiról, a Cimboraklub táborból. A Pannónia megnyitásának évében, 2003-ban megalakult az Almádi Cimboraklub, amely azóta folyamatosan működik. Minden hónapban foglalkozáson vehetnek részt a gyerekek, nyaranta pedig az Almádi Cimboraklub Országos Cimboraklub Találkozója várta a gyerekeket a Balaton partján.

A Cimboraklub fő hitvallása, hogy elfogadja és segíti társait, meg nem bántja őket. Ötleivel segíti és építi a cimboraságot, bízik a közös játék és olvasás örömeiben és a szárnyaló képzeletben. Az Almádi Cimboraklub tevékenysége a Balatonalmádi Értéktár része: *„Az iskolás korosztály szabadidejének kulturált eltöltése a nagy múlttal rendelkező cimboraklub alapokon nyugszik. Biztos továbbélése a városban mintát mutathat több településnek is. A klub pedagógusok és civilek önkéntes munkájának eredményeképpen működik, az Almádiért Közalapítvány és a Pannónia könyvtárának támogatásával. Példamutató összefogás a gyermekek érdekében.”*

Az almádi cimboraklub „anyukája”, a klub szíve-lelke Perus Zsuzsa, aki már a közösség megszületése előtt is dolgozott a cimborákkal. A jubileum kapcsán vele beszélgettünk.

- Nekünk volt olyan szerencsénk, hogy már felnőttként sok Cimboraklubban részt vehettünk, még a '90-es és 2000-es években a Nereus hotelben valamint az egykori Auróra szállóban, akkor ott kaptak helyet a táborok. A Cimboraklub hálózat úgy indult, hogy az egyik táborban erről beszélgettünk, milyen jó lenne, ha klubok alakulnának, s év közben is együtt lehetnének a cimborák... Az országban elsőként Dunaujvárosban, 2003 tavaszán alakult meg a Cimboraklub, ugyanebben az évben, ősszel pedig Balatonalmádirban, mi a népmese napjához, vagyis Benedek Elek születésnapjához igazítottuk a klub megalakulásának dátumát.

- Milyen volt a kezdet?

- Hatalmas lelkesedéssel indultunk, és ez kitartott sok-sok évig. Nyáron a Cimboraklub táborok, év közben pedig a havi találkozók mindig telházal zajlottak, sok gyerek és szülő tartotta fontosnak, hogy a cimboránk legyen. Sajnos, a covid azonban letörte ezt a lelkesedést, és azóta nehezen indul újra a klub,

annak ellenére, hogy amióta újra lehet, azóta újra rendszeresen, havonta tartunk foglalkozásokat. Azt gondoljuk, itt az ideje, hogy megújuljon az Almádi Cimboraklub! Szeretnénk, ha a bázisunk mindenképpen a gyerekkönyvtár lehetne és a szervezésben főszerepet kapna a gyerekkönyvtáros, hiszen a jövőbeni cimborák azok a gyerekek, akik sokat járnak a könyvtárba és ott meg tudjuk szólítani őket. Mert kik a cimborák? Egy baráti, olvasó, együtt játszó gyerekközösség, és ehhez a közösséghez nagyon jó tartozni.

- A születésnapot meg kell ünnepelni! Az Almádi Cimboraklub hogyan ünnepel?

- Eredetileg azt szeretettük volna, hogy a jubileumot a régi cimborákkal is együtt ünnepelhetnénk, de sajnos, kevesen jelentkeztek a felhívásunkra. Ezért úgy döntöttünk, hogy közösen, mindkét iskola alsó tagozatosaival együtt kalandtúrára indulunk és aktívan ünnepeljük fennállásunk 20. évfordulóját. A program természetesen olyan igazi cimborás program lesz, éneklünk, játszunk, és együtt töltjük az időt. Most mi megyünk az iskolásokhoz és azt reméljük, hogy talán többen megismernek bennünket és hamarosan új cimborákat is köszönhetünk a klubban!

Szeptember végén a Györgyi Iskola alsó tagozatosai a Zenepavilonnál kalandtúráztak a Cimborákkal, a Vörösbényi Iskola kisdiákjai pedig október első napjaiban a Mandulásban vesznek részt a cimborás kalandtúrán. A képek a Györgyi Iskolások cimborás kalandtúráján készültek. Fotó: Stiger Ádám.

JVE

Elsőseink

Györgyi Dénes Általános Iskola 1.a 2023/2024

Alsó sor: Duric Emili, Szakáll Liza, Virgo Mária, Borsik Elza, Szabó Enikő, Papp Kata, Horváth Luca, Varga Zea, Tornyos Lili, Hulik Helga, Székely Boglárka, Erdélyi Anna Lujza

Felső sor: Punk Levente, Végh Ákos, Pongrácz Benedek, Göncz Péter, Keresztes Ábel, Sveiczter Gergő, Végső Benjamin, Baranyi Roland, Berendi Tamás, Tonhauser-Ari Tamás, Varga Gyula, Soós Tas, Solti Jácint
Major Anna-Mária napközis tanító néni,
Boda Nikolett osztályfőnök

Györgyi Dénes Általános Iskola 1.b 2023/2024

Felső sor: Huszár Vilmos, Tujder Bálint, Boros Ábel, Polgár Dániel, Bochart Mario, Gábrriel Zétény Ernő, Szabó Sámuel, Bató Mirkó, Demetrovics Farkas, Golubkovics Ádám, Dornfeld Erik, Szanyi Roland

Alsó sor: Marquart Emili, Dani Szofi, Vészi Elena, Szolnoki Laura, Vámos Maja, Bajnógel Lilla, Bollók-Helter Milla, Varró Alina, Kakas Julianna, Kakas Panna, Várdai Boglárka, Papp Jázmin Katalin, Barabás Julianna, Nagy Gabriella

Vadas Györgyné osztályfőnök,
Ruzsonik Kitti napközis tanító néni

Vörösberényi Általános Iskola 1. A osztály

1. sor: Varga Bendegúz, Lovas Áron, Varsányi Júlia, Takáts Bianka, Dragon Bendegúz, Bartók Bernát, Kárász Eszter

2. sor: Kurucz Dorca, Kummer Zalán, Szőke Lili Nóra, Bartek Ferenc Ákos

3. sor: Mayer Dorina, Hári Lili Boglárka, Légrády Bulcsú, Bolgár Alex, Szücs Nándor

4. sor: Lieber Máté, Kovács Gergő, Németh Flóra Nikolett, Barcza Dániel Levente, Hózler Bence

5. sor: Baráthné Korán Anikó osztályfőnök, Czaltik Dóra Zoé, Lennert Áron József, Molnár Márton, Debreczeniné Gál Mónika napközis csoportvezető

Vörösberényi Általános Iskola 1. B osztály

1. sor: Schell Flóra, Jancovics Emili, Sövegjártó Zsófia, Budai András, Kasek-Székely Ilka,

2. sor: Benkő Máté, Hansági-Haydn Zsombor, Szakács Dániel, Légrádi Bercel, Vilceanu Maya, Szántó Lara, Polgár Léna

3. sor: Kun Zsófia, Tchinda Benjamin, Kiss Ábel, Takács Maja, Varga Edina, Kreutz Dorca, Winkler Virág

4. sor: Rehák Gézáne Zsuzsa néni napközis csoportvezető, Tchinda Ivó, Heimpold Zille, Perei Ágnes, Galbács Áron, Szabó Szofi, Schenek Zsanett osztályfőnök

Új szobor Almádi panteonjában

L. Simon László, Béres János, Kontrát Károly, Fabó Péter avatták a szobrot

Szépen gyarapszik városunk szabadtéri panteonja: a közelmúltban Györgyi Dénes mellszobra – Béres János szobrászművész alkotása – került posztamensre, mely előtt nemcsak egykori és mai iskolások tisztelegtek...

Jóllehet az idősebbek még nem a Györgyi Dénes Általános Iskola, hanem a Balatonalmádi Állami Általános Iskola padjait koptatták, az intézmény ugyanaz, legfeljebb a névadásra kellett (nem is keveset) várakozni. Györgyi Dénes egy olyan iskola rajzait vette papírra 1947-ben, mellyel a XXI. században is versenyre kelhetne.

A P-Art Alapítvány szervezte szeptember 17-i avatóünnepséget – melynek levezetője Veszeli Annamária volt – az égiek is kegyeikbe fogadták nyári meleggel, napsütéssel. Az alapítványt Veszeli Lajos festő- és grafikusművész álmodta meg, s 2013-ban alapította meg. Munkássága révén – művészeti vezetőként – a város életének meghatározó személyiségei kapnak méltó szobrot a panteonban.

Az ünnepséget a Györgyi Dénes iskola tanulói tették színessé, egyrészt szépen hangzó énekükkel, másrészt egy fiktív körinterjúval, melyben a megszólaltatott iskolatársak jelest kaptak névadójuk életpályájának ismeretéből (felkészítőik: Nádasné Varga Katalin és Ézsiasné Szakonyi Márta).

A folytatásban L. Simon László, a Magyar Nemzeti Múzeum főigazgatója elevenítette fel Györgyi Dénes személyét, szerteágazó munkásságát, aki alkotóművész családban szocializálódott (a Giergl–Györgyi dinasztia tagjaként), s nevéhez fűződik többek közt az almádi hősi emlékmű, a református imaház, a keszthelyi és a debreceni múzeum, több világkiállítás magyar pavilonjának tervezése. Az előadó szólt a magyarság ősi, népi értékeiről, hagyományairól, melyekkel Györgyi Dénes mesterien tudott újat alkotni.

Magyaróvári Fanni Izabella művészettörténész, muzeológus (Magyar Építészeti Múzeum és Műemlékvédelmi Dokumentációs Központ), Györgyi Dénes életpályakutatója nemcsak a középületek, hanem a két világháború közötti időszak budapesti polgári, nagypolgári építészetét is felemlítette, de még transzformátorház is szerepelt munkái között. Kiemelte Györgyi Dénes pedagógusi tevékenységét, így kerülhetett közel az iskolaépületek tervezéséhez is, melyek közül a balatonalmádi már idős korához köthető tervezés.

A program felemelő része volt, amikor a 87 esztendőes leszármazott, Györgyi Erzsébet szólhatott a megjelentekhez. A személyes emlékek mellett elismerően beszélt a város hagyományápoló törekvéseiről, Almádi értékeiről, s azokról, akik a város szülöttként letették névjegyüket arra a bizonyos asztalra.

Kontrát Károly, a térség országgyűlési képviselője elébb köszönetet mondott az alapítvány, a város, Veszeli Lajos („Almádi lelke”) alkotó együttműködéséért, a nemes ügy szolgálataért. Almádi büszke értékeire – mondotta beszédének folytatásában –, s azokra, akik az egész nemzet számára cselekedtek kiemelkedőt. Fontos, hogy ezeket az értékeket megismerje az utókor, és Magyarország bízhat abban – fejezte be gondolatait –, hogy ilyen értékekkel még ezer évig fennáll.

Végezetül az alapítvány művészeti vezetője, Veszeli Lajos mondott köszönetet mindazoknak, akik a szobor létrehozásának terveitől a kivitelezésig segítséget adtak.

Az alkotást Kontrát Károly, L. Simon László, Fabó Péter, Almádi polgármestere, valamint a P-Art Alapítvány elnöke, Boros Szilvia leplezte le a művész, Béres János társaságában.

kép és szöveg: Zatkalik András

Györgyi Erzsébet

Egy szobormentés margójára

Pár hónapja ezeken a hasábokon ke-
seregtem értékeink, műemlékeink és
szobraink eltűnése, elvesztése és hiá-
nya okán. Fel is vetettem, hogy milyen
üdvös lenne mielőbbi karbantartásuk,
megmentésük és hosszú távú patroná-
lásuk. Csodálatos visszajelzés érke-
zett: van még remény!

Többen és többször jártunk már a
Nereus Park Hotelben vagy inkább
a strandján, bár az étterme sem ma-
radhat említés nélkül. Sokunk szá-
mára azonban a park és a vízpart a
legemlékezetesebb, ahol a Veszprémi
Egyetem és keszthelyi kara közötti
Regatta küzdelme zajlott kétévente.
Akkoriban még leánykori nevén Pan-
non Egyetemnek neveztük, amelynek
több kollégistája is itt lakott a Neptun
utca sarkán. Ezeken az ókori görög
neveken többször morfondíroztam,
mert a veszprémvölgyi görög apácák
itteni birtokai tényleg eddig húzódtak
mintegy hatszáz évig, de ők ilyen ha-
tárneveket nem adtak, hiszen az orto-
dox apácák a pogány görög istennel
elégé hadilábon állhattak.

Az ókori görögök mítoszában viszont
előkelő helyen szerepeltek a tengeris-
tenek, de mindannyian Poseidonnak,
a rómaiaknál pedig Neptunusnak vol-
tak az alattvalói. Ókortudósok szerint
van belőlük vagy 3000. Az átlagember
azonban csak Okeanost ismeri a fele-
ségével, Tethisszel együtt, valamint
Nereust és leányait a nereidákat. A mí-
tosz mindezen istenségeket felruházta
egyfelől a jóvendőmondás, másfelől a
jóslás tehetségével, a képzőművészet
pedig arcukon bizonyos szomorú és
elégedetlen vonást tett tipikussá, mely
a tengernek költői nyelvű jelzőivel
– barátságtalan, háborgó – függ ösz-
sze. Ezt leginkább Poseidonra mondták,
mert a jóval régebbi tengeristen,
Nereus jóságos és barátságos volt.
Alakjukon csaknem állandóan elő-
fordul a halfark, különösen a kiseb-
beknél, melyek Neptunus kíséretében
forognak és úszkálnak a tengeren. Ha
meg nem akkor egy két hal kíséri őket.

Ezt tűnt fel Zerkowitz Tamás bará-
tomnak, aki megsajnálta a szabad-
ban ázó-fázó, korhadó és porladó

faszobrot, majd pedig renoválni kezd-
te. Ez persze bonyolultabb volt, mint
gondolhatnánk, mert legelőször a ben-
ne lakó hangyákat kellett máshová te-
lepíteni, majd pedig a gyógyíthatatlan
részeket kellett pótolni. Szomorúan
konstatálta, hogy a Nereust kísérő két

Nereus renoválva. Fotó: Zerkowitz Tamás

hal, nem bírta a szárazravetést, meg a
parkban ugránczó gyermekek állan-
dósuló szeretgetését. Annyira alapos
volt, hogy még az alkotó litván mű-
vészt is kikutatta, aki barátaival együtt
1990-ben a Magyar-Litván Baráti Tár-
saság meghívására érkezett Veszprém-
be. Tamás útmutatása nyomán felhív-
tam a művészt, majd, amikor nem

vette fel, legott levelet írtam neki és
erre pár napon belül jött a válasz. Ná-
lam jobban csak Rimantas Zinkevičius
lepődött meg, mert emlékezett a 33
éve faragott alkotására, ámbar Neptu-
nus néven. Azt tudjuk, hogy a görög
Poseidon római megfelelője Neptunus
volt, no de városunkban volt már egy
Neptun strand és Neptun utca is, ezért
a veszprémi egyetem vitorlázói már
Nereus néven hozták le hozzánk és
nevezték el utána szállót is.

Utánanéztem, hogy a Balaton északi
és déli partján milyen klasszikus
strand vagy fürdő nevek nevek sze-
repelek, de csak a keszthelyi Heli-
kont és a siófoki Galériust találtam.
A faragó litván művész és barátja jó
érzékkel választotta a római tengeris-
tent meg a kísérő két halat, amelyet itt
görögösítettek. Azt hiszem ráéreztek
római örökségünkre és nem a saját
litván tengeristenüket reklámozták.
Pedig tengerparti ország lévén van
nekik egy Patrimpas nevű tengeristenük,
sőt a hadistenüket pedig Kovásznak
nevezik. A legféltettebb a pokol és a
gyűlölet istene, aki Pikulás néven ho-
zott rájuk gyakran szenvedést. Talán
ezért nem is választotta a Balti térség
isteneit, mert mi aztán végképp keve-
set tudunk róluk....

Rimantas Zinkevičius mester azon-
ban nem csupán Veszprémben alko-
tott, hanem Kiskunmajsa is, ahol az
ottani szoborparkban jónéhány szobra
vár a látogatókra. Nekem legjobban az
a szobra tesz, amelyet fiával együtt
faragott 2015-ben és az Összetartozás
címet viseli. Ezt az emblemikus al-
kotást egy sok kárt okozott platánfa
törzsből álmodta meg, de az egy évvel
korábban készített Bacchus alakja is
megállítja az embert. A szovjet csapa-
tok távozását a Szabadulás című szob-
rával örökítette meg és sorolhatnánk
még jó pár gyönyörű munkáját. A leg-
érdekesebb azonban az, hogy Kiskun-
majsa előjárói észrevették a szobrok
kezdődő meghibásodásait és egy egri
művésszel restauráltatták őket, majd
pedig visszahelyezték őket eredeti he-
lyükre.

Balatonalmádiban csak egy szob-
rot állított helyre társadalmi munká-
ban és türelemmel Zerkowitz Tamás.

Megemeltem a kalapomat előtte, és amikor ennek a történetnek nesztét vette Koszteczy László operatőr barátunk, akkor csuda kisfilmet kanyarított belőle. Már csak azért is meg kell nézni, a többi kisfilmmel együtt, nehogy úgy járjunk, mint Székely Mózsai, aki Brassóban elment a moziba, hogy lássa a Csillagok háborúja egyik epizódját. Hazatérve csak csóválta a fejét és azt mormolta a gyermekeinek: mondhattok akármit, én akkor sem hiszem el az egészet...

A Youtube-on meg is találjuk Koszteczy László csatornáján, címe: A Balatonalmádi Nereus hotel névadó szobor története.

Czuczor Sándor

Az élet szépsége, teljessége

A művészet szakralitását állították középpontba az ARS SACRA fesztivál szervezői tizenhét évvel ezelőtt. Az Aranyhíd Polgári Együttes megalakulása évében, öt esztendővel ezelőtt kezdte el Balatonalmádiában szervezni a város templomaiban a fesztivált, melynek célja a magyar és az európai kultúra, a keresztény életesség továbbadása. A programok lehetőséget kínálnak az emberi korlátokat meghaladó találkozásra. Az alkotások megszólítják, megérintik a befogadót. Az előadók a remény jeleit igyekeznek megmutatni a művészet különböző műfajain keresztül.

A szakrális szó azt jelenti: a szenttel kapcsolatos. A szent olyan fenséges hatalomnak a megnyilvánulása, amely rettentő, ugyanakkor megigéző, elbűvölő titokkalszembesíti az embert. Az istenivel való viszony pedig ünnepi áhítatot és megrendülést, erkölcsi emelkedettséget von maga után, következképpen művészi megnyilvánulásában a fenséges érzését sugallja.

Először szabadtéren kínált szakrális élményt az Aranyhíd Polgári Egyesület, amikor a Szent István parkban a magyar szentek táblaképeiből rendezett kiállítást, amelyet a város szeretett volt plébánosa, Szabó János nyitott meg.

Ezt követően szeptemberben a balatonalmádiak felekezeti hovatartozásuktól függetlenül látogatták a város szent helyein megszólaló koncerteket.

A Baross Gábor utcai református templomban a CorJesuet Gaudium Kórus Pusker János karnagy vezényletével lépett fel. A vörösberényi erődttemplomban Balatonalmádi Város Vegyeskarát Borbásné Gazdag Gabriella irányította. A Szent Ignác katolikus templom fellépői: Petrőcz Mária énekművész és Vadász Attila orgonaművész voltak. Az ötödik balatonalmádi ARS SACRA fesztivál a Szent Imre templomban ért véget, ahol a közönség állva ünnepelte a Petrőcz Mária irányította Cantabile Énekegyüttest.

N. Zs.

A fotókat a szerző készítette.

ElmeRengéseim

Az őszelőről a szüret és az első iskolai napok-hetek jutnak eszembe. Előbbi a hangulatával, a derék szőlőművelők fáradságos munkájának eredményéről, utóbbi a kisiskolás koromtól tanári pályám utolsó etapjáról. Hogy ezen kettő – látszólag egymástól távol álló – esemény miképp fűződhet ElmeRengéssé, arra tesztek mostan kísérletet...

Már „őszinte ember”-ként is elme-rengtem (igen, most kis „r” betűvel) a hegyoldalban metsző, kapáló, kötöző, szüretelő öregek rendületlen hite fölött. Évszázadokon át tették azt, ami génjeikben volt. Ez lehet(ett) derűlátásuk, hitük rejtett kulcsa. Folyamatosság, melyet a modernnek hazudott technika sem tudott gyökeresen megváltoztatni...

És most az iskoláról, annak is öröknek hitt tárgyáról, a krétáról. Ezen eszköz nagyjából egyidős lehet a szőlészek-borászok késeivel, ollóival, nem is szólva a mélabús kongású hordókéval. Ez a mészdarab okozza most ElmeRengésemet. Száműzetett szerencsétlen, s nem is egyedül! A tábla elektronikus (okos!) lett, a fejbecsapás eszköze, az osztálynapló meg eltűnt, pedig milyen jó volt titkon belelapozni, ha a tanár az asztalon felejtette, s ennél is nagyobb élmény volt 15-20-50 esztendő után kikeresni intőket és dicséreteket, osztályzatokat, s a tanóra anyagát. Ettől érdemtelenül megfosztották az összes leendő vendiákat. Hasonlóképp messzire lendült a szülő-tanár találkozó is, ámbátor szülői értekezlet mai nap-ság is van, de helyette ok a rideg Kréta, a rendszer, melybe minden érintett belenézhet, ha éppen van számítógépe, internetes elérése, de legfőképp kedve. A személyes kapcsolat így még lazábbá lett, az osztálytalálkozók meg csak a bizonytalan emlékezet csalhatja elő a parányi történeteket.

Ha a kréta eltörött, mindkét felével írhattunk tovább, a papírra vetett szavak, bejegyzések hitelessége megtorpant akkor, amikor valakiknek az elméje rengésbe fogott, s az érzelem serpenyőjét mélyre lökte a (vélt) értelmé...

Éljenek hát a görnyedt hátú, de egyenes jellemű borászok...

Zatkalik András

Jó volt Pomeriumban!

Búcsúzunk a 2023. évi Pomeriumtól, a rendezvény és a házak idejére bezárták kapujukat. Csaknem egy éve indult el a tervezgetés, a Kortárs Építészeti Központ munkatársainak kezdeményezésére egy helyi önkéntes szervezőcsapat állt össze, akik sok álmodozás, tervezés és szervezés után megvalósították Balatonalmádban a nyitott házak hétvégéjét.

A 2023. évi Pomerium nagyon jól sikerült, annak ellenére, hogy az időjárás korántsem volt kegyes hozzánk. A pénteki sétát még késő nyári időben tartottuk, de szombaton és vasárnap esős, őszi idő köszöntött be. De hiába szitált az eső, hiába fújt a szél és hiába esett majdnem 10 fokot a hőmérséklet, a megnyíló házak megteltek emberekkel, akik egymásnak adták a kilincset és örömmel hallgatták a százéves falak történeteit. Nem egy olyan villa szerepelt a programban, ahová a 2 órás nyitvatartási időben csaknem 100-an látogattak el! A veterán busz minden útvonalon megtelt, és bár a Zsák vendéglő az időjárás miatt nem az eredeti helyszínen, hanem a város közkedvelt éttermében éledt újjá, a terem megtelt mosolygó emberekkel, aki a régi étlapokról válogatott ebédmenüt zene és tánc kíséretében, kockás abrosz mellett fogyasztották el.

Köszönjük mindenkinek, aki hitt bennünk és hitt a rendezvényben, segített és támogatott a megvalósításában. Elsőként a Kortárs Építészeti Központ

Fotó: Cseh Edina

munkatársainak, akik szakmai segítség mellett a program finanszírozásában is megteremtették az EKF pályázatnak köszönhetően. Kiemelt köszönet jár a *Honismereti és Városhépítő Kör* és a *Káptalanfüredi Fürdőegyesület* tagjainak, akik az előkészítésben és a lebonyolításban is kivették a munka oroszlánrészét. Külön köszönet illeti az épületek tulajdonosait, akik hittek és bíztak bennünk, kinyitották az ajtókat, kapukat és beengedték a látogatókat a múltidéző helyszínekre. Köszönjük a *Magyar-Angol Tannyelvű Gimnázium* diákjainak az önkéntes közösségi szolgálatot, a *Pannóniának* a helyszínt, a *Városgondnokságnak* a szállítást. Köszönet a fellépőknek, zenészeknek, táncosoknak, énekeseknek, akik színesítették a programot, s köszönet az önkéntes civileknek, akik a helyszíneken felügyeletet vállaltak.

Hadd mutassam be az 5 fős helyi, önkéntes szervezőcsapatot. *Kajári Gyula* képviselő, bizottsági elnök projektvezetőként irányította a szervezést, s töretlenül hitt abban, hogy sikerre visszük Pomeriumot. *Boros László* tősgyökeres helyiként a rendezvény minden mozzanatában aktívan, szívvel-lélekkel vett részt. *Blázi Ágnes* a város történetének lelkes ismerőjeként ügyelt minden apró részletre, s fáradhatatlanul dolgozott a program sikeréért. *Dankó Friderika*, mint a könyvtár vezetője a Pomerium helytörténeti háttérét biztosította. *Juhászné Vincze Eszter* az Almádiért Közalapítvány elnökeként, több évtizedes szervezői és kommunikációs tapasztalatával járult hozzá a Pomerium sikeréhez.

Köszönjük, hogy eljöttek Pomeriumba! Jövőre újra találkozunk!

JVE

Pomerium – egy városlakó szemével

A hétvégén a város ikonikus épületeibe tudtam benézni egy remek kezdeményezésnek köszönhetően. A Pomerium programsorozat harminc helyszínen elevenítette fel a múltat. Almádi lakosként a középületekben már jártam, de a fatornácos nyaralók és vöröskő villák legtöbbje nem látogatható magánépület, így idáig csak a kerítésen innen gyönyörködhettem látványukban. A részletes programfüzet alapján, saját listát készítettem a számomra érdekes nevezetességekről, amiket a szeles, esős őszi idő ellenére is boldogan jártam végig.

Építészeti izgalmat leginkább a Magda-lak adott. A magántulajdonban lévő villa évekkel ezelőtti külső felújítása megosztotta a helyieket, belső átalakítása még ma is tart. Az épület terei részben őrzik eredeti formájukat, az új, izgalmas üvegezett galéria behúzza a város panorámáját az osztatlan tetőtérbe. Az épület nem mindennapi látványossága a környéknek. A villák tulajdonosai közül többen az építetők leszármazottai. Legkedvesebb meglepetése a hétvégének, hogy megismerhettem Zerkowitz Tamást, aki Kompolthy Tivadar dédunokája.

A híres mecénás domboldali házában él és gondolja nem csak Kompolthy, de másik szülői ágon rokon, Rupert Rezső ügyvéd, író örökségét is.

Két nap alatt tíz épületben jártam, szinte mindegyik pozitív meglepetést hozott. Örömmel ismerkedtem meg olyan büszke tulajdonosokkal, akik vagy családi kötődésből vagy a múlt megőrzése iránti elhivatottságból vigyázzák és építik ezeket a történelmi ingatlanokat. Bizom benne, hogy ennek a múltidéző programsorozatnak lesz folytatása.

Bereczky Szilvia, író, a Pannonius Irodalmi Kör Veszprém elnöke

Fotó: Fábiánné Sáray Anna

Almádi alkotók kiállítása nyílt Budapesten, a Bartók 1. Galériában. A kiállítás 2023. október 15-ig látogatható.

Szüreti vigadalmat tartottak Vörösberényben

Hagyományosan idén is szeptembernek második szombatján került sor Vörösberény szüreti programjára.

Csodás napsütésben másfél órán keresztül, a füzfői Irinyi Iskola fúvószenekarának kíséretében vidáman

énekelve vonult végig a város utcáin a sok-sok lovas, teherautó, fogatos kocsis és a kisvonat. A szabadtéri színpadon egymást érték a fellépők, énekesek, néptáncosok, akrobatikus rock and roll csoport, citerás előadó, a Polgári Olvasókör tagjainak örömtáncja, miközben az összekötő szövegeken derülhetett a közönség, amit a gyakorló vőfély vezetett. A szőlőkosár licitálás és a tombolahúzás után majdnem éjfélig tartott az Old Rullett zenekar utcabálja. A szokásos vendéglátás most is Lőrincz Attila tagtársunk vaddisznópörköltje volt. Idén még gazdagabb játékos programot adtunk a kicsi és a nagyobb gyermekeknek is.

Büszkék vagyunk arra, hogy a 113 éve alapított Vörösberényi Polgári Olvasókört nagyon sokan segítik és támogatják. Köszönjük minden támogatónk segítségét: Balatonalmádi Város Önkormányzata, Balatonalmádi Városgondnokság, Berill Kft, Balatonalmádi Polgárőr Egyesület, Szentesi Vajk és lelkes lovas és vállalkozó barátai, Érseki Pincészet, Pocca Pincészet, Újkuti Vadásztársaság, Varga József, Huszti Gábor, a vörösberényi Fábián József Kertbarátkör, Poppey Horgászbolt, Jóbarátok Halsütőde, Károlyi György (Vörösberényi Gazdabolt), Nagy Szabolcs (Villamossági Szaküzlet), Keller Andrea (Háztartási és Festékbolt), Optimum Patika, Almássy Noémi, Stylus Fodrászat, Herendi Anilla kozmetikus, Molnár Klára és sokan mások.

Kasza Katalin, elnök

Fotó: Dér András

Nyitragerencséri emlék...

Szeptember 15-e a Felvidéken jeles ünnep: a Hétfájdalmú Szűz Mária napja. Éppen ezért mi is kellő lelkesedéssel és illő kíváncsisággal vártuk a találkozást az 1807-ben épült Szent György (római katolikus) templom előtt Anna Vrabelovával, Nyitragerencsér korábbi polgármesterével, aki rendkívül kedvesen, szívélyesen fogadott bennünket.

Az istentiszteleten két Ave Mariával köszöntem meg, hogy eljutottam a Felvidékre, a felvidéki testvéreimhez, Nyitragerencsérre. Anna a szentmise után megmutatta, mit tett polgármesterként (2022-ig) szeretett településéért. Ilyen a szépen felújított tér, melyen át jutottunk el a Községi Hivatal épületéhez. A hivatal kultúrterme szép, magas, világos, és egy nagy színpaddal is rendelkezik. A műsor 15 órakor kezdődött, amit Anna a folklór csoportjával nagy szeretettel szervezett meg. Akkor volt az érdeklődés, hogy még több asztalt és széket kellett elhelyezni. Az asztalokon boroskancsók, ásványvíz, harapnivalók várták a vendégeket, akiket Anna köszöntött, majd rövid beszédet tartott Gerencsér történetéről. Nyitragerencsér lakossága 1880-ban 782 fő volt, közülük 653 magyar. 2021-ben a 2196 lakosából már csak 414 a magyar. Anna és a jelenlegi polgármester, Czakó Gyula, valamint az alpolgármester, Tabi Róbert azért tevékenykednek, hogy

továbbadják a fiataloknak a hagyományokat és hitünket azzal az elhatározással, hogy nemzetünket féltve őrizzük meg. Elsőként Petőfi-verseket hallhattunk a nyolcéves Luterancik Lili magyar nyelvű előadásában (Itt van az ősz, itt van újra), míg a Füstbe ment terv c. költeményt egy szlovák-spanyol 16 éves fiú, Pablo Miguel szlovákul szavalta el. A folytatásban Anna folklór csoportja három Kodály-népdalt énekelt. A fiatal hölgyek nagyon szép felvidéki népviseletben léptek fel.

Ezután az én műsorom következett. Testvéreimet a Turulmadár című dallal köszöntöttem, majd feleségem, Erika közreműködésével a Petőfi programunkkal örvendeztettük meg a hallgatókat. A 200 éve született költő verseire írt nótákat mutattunk be a dalszerzők életrajzának ismertetésével. Nagy örömmel hallottam, hogy a kedves publikum lelkesen velem együtt énekelt. A műsort követően sokat beszélgettünk, majd felmentünk az emeletre, ahol az Almádi várostól kapott Petőfi-mellszobor előtt róttuk le tiszteletünket. Czakó Gyula polgármester úr és kedves felesége meghívott minket egy étterembe vacsorára, ahol Annával és Tabi Róbert alpolgármester úrral együtt még sokat beszélgettünk a magyarok sorsáról, és természetesen szóba kerültek a vidám testvérvárosi találkozások is. Mindhárman

lelkünkre kötötték, hogy adjuk át szívélyes üdvözlőnk és ölelésüket az almádi testületnek, s az almádi testvéreknek. Mi pedig ezúton mondunk köszönetet az élményekkel teli napért, a rendkívül kedves fogadtatásért, a szépen megrendezett koncertért. **Isten áldjon benneteket, nyitragerencsériek!**

El kell ismernünk: nem könnyű Felvidéken magyarnak lenni, hiszen a magyarság létszámában erősen megfogyatkozott. s például Erdélyhez képest nagyon el vannak hanyagolva, s ami a legszomorúbb: az ifjúság is elhagyja e területet. Első (de nem utolsó) látogatásunk mégis megerősítette bennünk a hitet: talán még sokáig nem következik be a költő (Tompa Mihály) jóslata: „Mint oldott kéve, széthull nemzetünk...”

Káplán György

Fotó: Tabi Róbert, alpolgármester

Kiigazítás

Az Új Almádi Újság 2023. júliusi számában megjelent „Ipari műemlékeink nyomában” című cikkben megjelent részlet kiigazítást követel. Idézet a cikkből: „Több külföldi kőfaragó haza sem tért a munkálatok befejezése után, hanem letelepedett, mint Toscani Kázmér.”

Toscani Kazimír 1843-ban született egy Milánó melletti kisvárosban. Vándoriparosként Vörösberényben kötött ki, ahol megtalálta élete párját, s kőbányát nyitott Almádiban 1891. novemberében, a mai Batthyány úton. 1903-ban halt meg Vörösberényben. Így az 1908-ban épülő vasúthoz már nem lehetett köze.

Tisztelettel: *Kovács István,*
a Honismereti Szakkör vezetője

2023. október 28. szombat
12:00-16:30

XXIII. Öreghegyi Kőd Kupa
Szezonzáró vitorlás túraverseny

Szurkolói tábor a Balatonalmádi
Szent Erzsébet Liget mólónál

Versenyvezető, felelős szervező:
Németh Zsolt 70/370-002

Történetek a régmúltból 4.

Kis Jancsi felesége

A Pomerium előkészítése közben folyamatosan kerestem az érdekes Almádi villákhoz, személyekhez kapcsolódó történeteket. Így akadtam rá az alábbi írásra is egy 1957-ben lezárt útikönyvben. Ez a történet Kis Jancsi-ról és az ő varázslatos hegedűjátékáról szól.

„Kis Jancsi villája. Almádi-Öreghegy állomásnál, nem sokkal a sínek felett, nagy, jellegzetes, palotaszerű sárga épület áll: a Kis Jancsi-féle villa. a század első évtizedében Veszprém és Balatonfüred híres cigányprímása volt Kis Jancsi. Telenként Budapesten,

a Balaton-Kávéházban muzsikált. Olyan andalítóan és vérpezsdítően tudta a szépasszonyok fülébe húzni a nótákat, hogy egy alkalommal Veszprém-ben az egyik helybeli előkelőség fiatal felesége visszavonhatatlanul belebolondult a férfiszezségnek egyébként igazán nem nevezhető cigányprímásba. Otthagyta férjét, gyermekeit és összeköltözött Kis Jancsival.

Az igazi regény azonban csak most kezdődött. A primás nemsokára megunt a asszonyt és faképnél hagyta; elment Füredre muzsikálni. Abban az időben egy dúsgazdag angol arisztokrata nő, Lady Eleanor Dartrey-Dawson és két lánya is a fürdőhely vendége volt. Kis Jancsi varázslatos hegedűje meghódította a hideg angol szívet is. A nagyon szép, de meglehetősen csacska grófnő a primás művészetének hatása alá került, elvált férjétől és feleségül ment Kis Jancsihoz. Ekkor vásárolták meg Almádiban a nagy sárga villát, amelyet korábban egy veszprémi kanonok építtetett.

Az angol nőnek sem hozott azonban szerencsét Kis Jancsi rózsafa-vonója. Rövidesen őt is megunt a csélcsep Don Juan. Hetekig távol volt, s ha megérkezett durván bánt az asszony-nyal. Ütötte-verte a szerencsétlen

teremtést, aki éjszaka közepén mezít-láb szaladt ki a házból, hogy a szomszédoknál keressen menedéket. Egy alkalommal aztán az asszony hiába várta Kis Jancsit, nem tért vissza többé. Még évekig reménykedett a kalandos sorsú asszony, hogy egyszer majd csak betoppan a hűtlen – de hasztalan. Közben férjhez adta a két leányát s végül tört reményeivel maga is visszaköltözött Angliába.”

Dankó Friderika összeállítása

Fotók forrás: likebalaton.hu -

Fotó: Illiána Erzsébet

Vörösberényi Nyugdíjas Klub októberi programja

Október 4. (szerda) 13 órától

Túra a Világ Gyalogló hónapja alkalmából

Indulás a Vörösberényi Kultúrház udvaráról

Október 18. (szerda) 16-17 óráig

Befizetés az Idősek napjára a Vörösberényi Kultúrházban

Október 25. (szerda) 16 órától

Idősek napi műsor, kitüntetések átadása, az októberi születésnaposok köszöntése, zenés, táncos est

A túrára és az Idősek napjára szeretettel várunk minden kedves érdeklődőt!

Karácsonyi városdekorálási célra alkalmas dekoratív fenyőjét, örökzöld cserjéjét ingyen kivágjuk november hónapban, Balatonalmádiban és 15 km-es körzetében.

További információ:

**Balatonalmádi Városgondnokság
88/542-561**

Október 6. Aradi vértanúk napja

Balatonalmádi Város Önkormányzata és a Pannónia Kulturális Központ és Könyvtár tisztelettel meghívja Önt az aradi vértanúk tiszteletére tartandó városi megemlékezésre.

Helyszín: Hősi Emékmű, Baross Gábor utca
Időpont: 2023. október 6. 18:00 óra

Ünnepi beszédet mond:
Schilmayer Ferenc önkormányzati képviselő

Közreműködnek a
Györgyi Dénes Általános Iskola diákjai

A megemlékezés koszorúzással zárul.

1956

OKTÓBER 23.

Balatonalmádi Város Önkormányzata és a Pannónia Kulturális Központ és Könyvtár tisztelettel meghívja Önt az

1956-os forradalom és szabadságharc

tiszteletére rendezett városi ünnepségre.

Időpont:
2023. október 23. (hétfő) 11:00 óra
Helyszín:
Baross Gábor utcai Hősi emlékmű

Ünnepi beszédet mond
Fabó Péter polgármester

Közreműködnek a
Magyar-Angol Tannyelvű Gimnázium és
Kollégium diákjai

A megemlékezés koszorúzással zárul.

XXIII. Tökfesztivál Balatonalmádi

2023. OKTÓBER 14. SZENT ERZSÉBET LIGET
KÖRSZÍNPAD | 10:00-20:00

10:00 – 15:00
Süteménysütő verseny és a tökszoborverseny (Részletes program a kisőrendezvények plakátján)

14:45
A tökfesztivál megnyitója. Köszöntőt mond a Nők a Balatonért Közhasznú Egyesület balatonalmádi csoportjának vezetője Németh Jánosné.

15:00-18:00
Tökfaragás – A tökéket a helyszínen is meg lehet megvásárolni. A faragáshoz szükséges eszközöket hozd magaddal!

15:30
Mosogél készítés workshop

16:00-17:00
Interaktív gyerekkoncert a Katáng együttesel.

16:00-17:30
Tökös ételek kóstolója a NABE balatonalmádi csoportja szervezésében.

16:30
Mosogél készítés workshop

17:45
Óriástök kötése plüssállatokból a Gondos Panni Szociális Központ számára.

18:00
Tombolaserolás (Árusítás 15 és 18 óra között.)

18:15
Téklámpás séta a parkban a gólyalásas Teatrúm Trapptop formációjával, a Bondoró Nemzetközi Utcaszínház Fesztivál együttműködésében. A mécseseket a fesztivál szervezői biztosítják a nap folyamán kifaragott tökökbe.

18:30-19:30
Alkonytúra a Bauxitkutató Természettudományi Egyesület szervezésében.

15:00-18:00
egyéb programok: vitakerekossági tanácsok, hulladék-csökkentéssel és újrahasznosítással kapcsolatos tippek, méhekről szóló kiállítás, gyermekfoglalkoztatók - Balaton játék, óriás társasjáték és szelektív újrahasznosító foglalkozás a klímateratos gondolkodás jegyében, kézműves foglalkozás a Napraforgóház Családi Bölcsődével, arcfestő, kézműves vásár.

FELHÍVÁS!
Hozd el megunt, de jó állapotban lévő plüssjátékokat és mi egy óriástökbe köve átadjuk a Gondos Panni Szociális Központ számára.

Helyszín: Pannónia Kulturális Központ és Könyvtár
A programokhoz jegy! fenntartjuk!
Az esemény ingyenesen látogatható, egyes programokhoz fizetős. Az esemény nyilvános, kép-, videó- és hangfelvétel készíthető.

A rendezvény támogatja a Nők a Balatonért Egyesület

ÍRÓ- OLVASÓ TALÁLKOZÓK a PANNÓNIABAN

NYÁRY KRISZTIÁN
Irodalomtörténész, az Így szerettek őket 1-2-3., az Igazi hősök – 33 magyar, a Merész magyarok – 30 emberi történet és a Festői szerelmek című könyvek szerzője.

Beszélgető partnere: Dallosné Nagy Zsuzsa

**2023. 10. 06. | PKKK
17:00 | Nagyterem**

WETTSTEIN DOMONKOS
Építész, a BME Urbanisztika Tanszék egyetemi adjunktusa, kutatási területe a Balaton régió tervezéstörténete. 2022-ben jelent meg Balatoni építészet – Stratégiakeresés a huszadik században című könyve.

Beszélgető partnerei: Fábrián László, Horváth Gergely és Berki Bálint

**2023. 10. 07. | PKKK
17:00 | Nagyterem**

A rendezvények ingyenesen látogathatók.
A rendezvényeken nyilvános kép-, és hangfelvétel készíthető.

Vezető: Balaton 2023
Európa Kulturális Fővárosa

PRIVÁT BALATON

PANNÓNIA KÖNYVTÁR
8220 Balatonalmádi
Városház tér 4.

www.pkkk.hu
+3688/542-514

Legyen helye a legjobb HELYEN!
 A VESZPRÉMI PETŐFI SZÍNHÁZ több mint színház!

2023/2024
 SZÍNHÁZÉVAD

A Veszprémi Petőfi Színház minden helyszínen közösen a közönséggel!

NAGYSZÍNHÁZ

Vajda Katalin

ANCONAI SZERELMESEK

Hunyady Sándor

A HÁROM SÁRKÁNY

Leo Stein-Jenbach Béla-Kálmán Imre-Békefi István
 Kellér Dezső-Gábor Andor-Rátonyi Róbert

CSÁRDÁSKIRÁLYNŐ

Bereményi Géza

ELDORÁDÓ

Anat Gov

HAPPY ENDING

GYERMEK ÉS IFJÚSÁGI SZÍNHÁZ

Fekete István

VUK

Romhányi-Nepp-Ternovszky

SZÁRNYAL

A KEDV

BONBON MATINÉ

Bródy Sándor

A TANÍTÓNŐ

Örkény István

TÓTÉK

A LATINOVITS-BUJTOR JÁTÉKSZÍN

is gazdag kínálattal várja bérletes közönségét!

JEGY- ÉS BÉRLETINFÓ:
 TELEFON: +36 20 772-8200
 E-MAIL: JEGYIRODA@PETOFISZINHAZ.HU

Várjuk Önöket a PETŐFI NÉZŐPONTBAN az Óvári Ferenc utca 1. szám alatt megújult jegyirodánkban!

A Balatonalmádi EFI mozgásprogramjai 2023. október 2-től december 17-ig

Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek	Vasárnap
	8:30 Vízi gerinctorna Balatonfűzfő, Balaton Uzoda (600 Ft sportolói jegy)				9:00 Családi edzés* Balatonalmádi, Erőd terem
10:00 Szenior Örömtánc Balatonfűzfő, Közösségi Ház					
	15:30 Átmozgató szenior torna* Balatonalmádi, Pannónia 4- es terem		15:30 Aktív torna szenioroknak* Balatonalmádi, Pannónia 4-es terem		
17:30 Jóga (90 perc) Balatonkenese, Művelődési Ház és Könyvtár		17:30 TripleX gerinctorna* Balatonalmádi, Gerinc Stúdió		17:00 Jóga* (90 perc) Balatonalmádi, Gerinc Stúdió	
		17:30 Gerinctorna Királyszentistván, Faluház			

*A mozgásprogramokon való részvétel regisztrációhoz kötött!
 Regisztrálni az efi@egeszseghaz.balatonalmadi.hu e-mail címen lehet.

Erőd terem – Balatonalmádi, Laposa D. u. 1.
 Gerinc Stúdió – Balatonalmádi, Bajcsy-Zsilinszky út 71.
 Pannónia Kulturális Központ és Könyvtár – Balatonalmádi, Városház tér 4.
 Balaton Uzoda – Balatonfűzfő, Uzoda u. 1.
 Közösségi Ház – Balatonfűzfő, József A. u. 12.
 Művelődési Ház és Könyvtár – Balatonkenese, Kálvin János tér 4.
 Faluház – Királyszentistván, Rózsadomb u. 17.

A programváltozás jogát fenntartjuk!

BALATONALMÁDI PROGRAMAJÁNLÓ

Október 1-31.

Október 3.
(hédd)
17:00

Közmeghallgatás
☛ PKKK nagyterme
Balatonalmádi Város Önkormányzata

Október 4.
(szerda)
17:00

Civil pályázati fórum
☛ PKKK nagyterme
Veszprémi Civilház - PKKK
Balatonalmádi Város Önkormányzata

Október 5.
(csütörtök)
17:00

Ünnepeld velünk a zene világnapját!
☛ PKKK nagyterme
Kósa György Zenei Alapfokú
Művészeti Iskola

Október 6.
(péntek)
17:00

Nyáry Krisztián író-olvasó találkozó
☛ PKKK nagyterme
PKKK

Október 6.
(péntek)
18:00

Aradi Vértanúk megemlékezés
☛ Hősi emlékmű
Balatonalmádi Város Önkormányzata -
PKKK

Október 7.
(szombat)
9:00

Várostakarítás
☛ Több helyszínen
Honismereti és Városszépítő Kör

Október 7.
(szombat)
17:00

**Beszélgetés Wettstein Domonkossal.
Téma a balatoni építészet és
kultúrtörténet.**
☛ PKKK nagyterem
PKKK

Október 7.
(szombat)
19:00

Iskolabál
☛ Magtár
Györgyi Dénes Általános Iskola

Október 8.
(vasárnap)
15:00-18:00

Állatok világnapi program
☛ Kutyafuttató területe (Lottó házak előtt)
Balatonfüred Város Önkormányzata,
Olt-Alom Állatvédő Egyesület

Október 13.
(péntek)
17:00

**Khell Zoltán jubileumi
kiállításának megnyitója**
☛ PKKK előcsarnok
PKKK

Október 14.
(szombat)
11:00-15:00

**I. Balatonalmádi Amatőr
Cukrászmestere süteménysütő verseny**
☛ Szent Erzsébet liget
PKKK

Október 14.
(szombat)
10:00-17:30

Tökszobor verseny
☛ Szent Erzsébet liget
PKKK – Szóljon Almádi

Október 14.
(szombat)
14:45-20:00

Tökfesztivál
☛ Szent Erzsébet liget
NABE – PKKK

Október 14.
(szombat)
18:30

Alkonytúra
☛ Szent Erzsébet liget
Bauxitkutató Természetjáró SE, PKKK

Október 21.
(szombat)
9:00

Vörösberényi temető takarítása
☛ Vörösberényi temető
Honismereti és Városszépítő Kör

Október 23.
(hétfő)
11:00

1956-os megemlékezés
☛ Hősi emlékmű
Balatonalmádi Város Önkormányzata –
PKKK

Október 26.
(csütörtök)
17:00

Városfejlesztési fórum
☛ PKKK nagyterme
Balatonalmádi Város Önkormányzata

Október 28.
(szombat)
15:00

Értéktár előadás
☛ PKKK olvasóterme
Balatonalmádi Értéktár Bizottság

További információ:
+36 70 291 9640
bagolyh@pkkk.hu

A programváltoztatás jogát fenntartjuk!